

Мельничук С. Ю.
студ. гр. 214
Львівська комерційна академія
Науковий керівник – Рудницький Т. В.,
ас. кафедри бухгалтерського обліку

ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ВИКОРИСТАННЯ АВТОМАТИЗОВАНОЇ СИСТЕМИ ОБЛІКУ

У сучасній ринковій економіці все частіше використовують автоматизовані системи обліку. У ринкових умовах господарювання автоматизація процесу обліку дає можливість економити підприємству свої ресурси, зокрема, час та кошти, а головне - своєчасно приймати ефективні управлінські рішення. На ринку програмних продуктів представлено широкий спектр програм, які забезпечують ведення бухгалтерського обліку, найпоширенішими з яких і чи не найбільш адаптованими до української системи ведення обліку є пакети 1С: "Підприємство" та "Парус - Підприємство".

В Україні більш широкого розповсюдження набула програма "1С: Підприємство 7.7". Проте сьогодні дедалі більшої популярності набуває її нова версія "1С: Підприємство 8.0" завдяки новим додатковим можливостям.

"1С: Підприємство 8.0" – остання достатньо поширена версія технологічної платформи фірми "1С", на основі якої розробляються прикладні рішення з автоматизації діяльності компаній в Україні.

При розробці нової платформи "1С: Підприємство 8.0" був узагальнений багаторічний досвід вживання на ринку версії "1С: Підприємство 7.7", проаналізовані міжнародні методики управління підприємством, а також враховані всі побажання партнерів і клієнтів фірми 1С. Система програм, що в результаті зарекомендувала себе, була доповнена рядом нових можливостей, які дозволяють значно розширити спектр прикладних задач, вирішуваних при автоматизації середніх і крупних підприємств. Нова версія системи "1С:Підприємство 8.0" ознаменувала істотний розвиток відомої платформи. Основні напрями розвитку цієї версії: підвищення масштабованості роботи системи, включення принципово нових можливостей щодо аналізу та пошуку інформації, підвищення зручності адміністрування системи. Важливо зазначити, що прикладні рішення, розроблені в "1С:Підприємство 8.0", можуть використовуватися з версією платформи 8.1 без переробки конфігурації. Оскільки нова версія не має істотних відмінностей при роботі з нею, користувачам не треба буде перенавчатися. Для зручності користувачів відмітимо наступні позитивні якості згаданої програми:

- режим очікування підключення до інформаційної бази;
- перезапуск клієнтської програми. При виникненні критичних помилок, що перешкоджають продовженню роботи користувач може самостійно перезапустити програму;
- створення списків загальних інформаційних баз;
- широка інтеграція з "Microsoft Office". Табличний документ, створений у версії 8.1, зможе зберігатися у форматі "Excel";
- копіювання числових даних. Реалізовано можливість копіювання через буфер обміну числових даних "1С Підприємство 8" у калькулятор, в "MS Excel";
- встановлення часу. Можливість встановлення часу, яка раніше була тільки у документів, тепер реалізована для завдань і бізнес-процесів;
- користувач зможе стежити за ходом виконання проведення документа й оцінювати час, що залишився до завершення операції, завдяки інформації про дату і час оброблюваного документа, яка виводиться на панелі стану;
- збереження змін. При завершенні роботи системи "1С:Підприємство 8.1" завжди буде запропоновано зберегти зміни, якщо це не було зроблено під час роботи з програмою;

Що стосується пакету "Парус-Підприємство", то відома в Україні компанія "Парус" ще у 1991 р. запропонувала користувачам автоматизоване робоче місце "Парус-Заробітна плата", що розв'язує чимало бухгалтерських проблем у цьому напрямі обліку. Відтоді цей програмний продукт доведено практично до досконалості. У програмі реалізовано багато нюансів розрахунків зарплати, що дозволяє використовувати її майже на будь-якому підприємстві з індивідуальною зарплатною специфікою. Відзначимо, що на ринку програмного забезпечення є достатня кількість систем, що автоматизують облік зарплати.

Система "1С:Підприємство 8.0" впевнено завойовує позиції на ринку автоматизованого програмного забезпечення. Аналіз досвіду використання цієї платформи зумовив необхідність розроблення нової версії 8.1.

Вартість поставки пакету програм "1С: Підприємство" залежить від комплектації та приналежності до конкретної операційної системи. Якщо порівнювати з пакетом "ПАРУС – Підприємство", то відмінностей у роботі практично немає. Комплектація модулів практично нічим не відрізняється, але "ПАРУС - Підприємство" включає в себе дещо більшу і детальнішу кількість модулів. Якщо порівняти вартість пакетів, то витрати на встановлення пакету "ПАРУС - Підприємство" становитимуть в середньому 250 у.о. залежно від фірми-постачальника і комплектації. Пакет "1С: Підприємство" є дещо дорожчим і становить в середньому 300 у.о. залежно від комплектації та версії програми, а також кількості користувачів, на яких розрахована система. Незважаючи на це, використання пакету "1С: Підприємство" набуло більшого поширення в Україні порівняно з пакетом "ПАРУС – Підприємство". Також в Україні появилася нова програма, яка має певні характеристики, що можуть ставити її на рівні з іншими сучасними програмами. Це система автоматизації бухгалтерського обліку (САБО) фірми "Омега" Основною розробкою компанії "Омега" є програмний комплекс "ABACUS Professional", призначений для ведення бухгалтерії, фінансового планування й управління на підприємствах з чисельністю працівників бухгалтерії і планово- фінансових служб до 50 - 60 чоловік. Ця САБО створена на базі системи управління базами даних (СУБД) "СІаgіоn 3.1" і складається з набору взаємозалежних модулів (основні засоби і вкладення, складський облік і накладні, банк і каса, підзвітні особи, договори і розрахунки, заробітна плата, робота з рахунками, друк бухгалтерських документів, звіти і фінансовий аналіз, друк супровідних документів, сервіс та інсталяція, забалансові рахунки), що можуть функціонувати як незалежно, так і в складі комплексу.

Безпека інформаційних систем є дуже важлива. Тому створені критерії оцінки інформаційної безпеки. Для характеристики основних критеріїв інформаційної безпеки застосовують модель тріади "CIA en:CIA_Triad". Ця система передбачає основні характеристики інформаційної безпеки: конфіденційність, цілісність, доступність (Confidentiality, Integrity, and Availability (CIA)).

В Україні також розробляються і використовуються критерії інформаційної безпеки. Так, наприклад, Департамент спеціальних телекомунікаційних систем та захисту інформації Служби безпеки України прийняв нормативний документ технічного захисту інформації 2.5-004-99 "Критерії оцінки захищеності інформації в комп'ютерних системах від несанкціонованого доступу", який достатньо подібний до моделі тріади CIA.

Повністю автоматизована система збору, реєстрації, передавання та обробки облікової інформації змінює традиційне бачення облікового прийому документування й інвентаризації на підприємствах. Оскільки документування як фізичне створення документа у будь-якій (паперовій чи електронній) формі перестає існувати, необхідно прийом документування замінити прийомом реєстрації інформації, що більшою мірою відповідатиме технологічному ланцюжку перетворення (збору, реєстрації, обробки, передавання) облікової інформації без участі людини. [2, с. 52]

Проте, через низку організаційних і законодавчих чинників, що походять із зовнішнього середовища господарюючого суб'єкта, від документа не варто повністю відмовлятися. Тим більше, що у Законі України "Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні" зазначається, що підставою для бухгалтерського обліку господарських операцій є первинні документи [3]. Із розвитком новітніх технологій, запровадженням на нормативному рівні електронного підпису на документах з'явилася можливість передачі звітності до державних органів, зацікавлених осіб.

Відзначимо, що сучасні бухгалтерські програмні продукти часто є комплексним інструментом для автоматизації обліку та управління підприємством. При взаємодії різних програм як між ними, так із технологічним обладнанням мають місце труднощі, що з'являються при обміні інформацією з партнерами чи контролюючими органами. Тому проблема уніфікованого формату обміну інформаційних баз є нині актуальною. Вирішити її може створення та підтримка єдиного стандарту обміну інформації на національному рівні.

Література:

1. Муравський В. Відмова від первинного документування як чинник інтеграції повністю автоматизованої системи обліку // *Бухгалтерський облік і аудит*. – 2008. – №10. – С. 35-42.
2. Муравський В. Документування в умовах повної автоматизації обліку // *Бухгалтерський облік і аудит*. – 2008. – №5. – С. 48-52.
3. Україна. Закон. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні: від 16 липня 1999 р. №996-ХІV.

Назар Т.О.
студ. гр. ЕОАм- 13
Національний університет “Львівська політехніка”
Науковий керівник – Гринів Т.Т.,
к.е.н. доцент кафедри обліку та аналізу

ОСОБЛИВОСТІ ВІДОБРАЖЕННЯ В ОБЛІКУ ПІДПРИЄМНИЦЬКОГО ДЕПОЗИТУ У ВАЛЮТІ

При здійсненні фінансово-господарської діяльності підприємства часто залучають свої гроші на депозити у валюті. Відповідно це знаходить своє відображення в обліку як бухгалтерському, так і податковому, а також при цьому виникає поняття курсових різниць.

Під депозитом розуміють кошти, що надаються фізичними чи юридичними особами в управління резиденту, визначеному фінансовою організацією згідно із законодавством України, або нерезиденту на строк та під проценти. Перерахування коштів на депозитні рахунки у валюті, а також їх повернення на податковий облік не впливають, але при цьому розраховується курсова різниця, тому що основна сума (непогашена частина) депозиту підлягає перерахунку, таким чином:

- на кінець звітного періоду виходячи із валюти, що залишилася на депозиті;
- на дату повернення депозиту (частини або повної суми) [2].

Для визначення курсових різниць за депозитною заборгованістю, необхідно знати її балансову вартість на дату:

- 1) вкладу;
- 2) повернення депозиту або його частини (заборгованість вважають погашеною);
- 3) останнього дня звітного періоду в частині непогашеної суми (заборгованість визнають умовно проданою).

Балансова вартість валюти – це добуток курсу НБУ і суми валюти на відповідну дату. Відображення балансової вартості валюти у податковому обліку не відбувається, лише відображаються курсові різниці. Для їх розрахунку перший раз (за звітний період, коли зроблено вклад потрібно порівнювати суму депозиту за курсом НБУ на дату вкладення коштів та дату останнього звітного періоду. І тоді, якщо курс зріс, то виникають валові доходи, якщо ж упав – валові витрати. Усі наступні періоди порівнюють балансову вартість так:

- на початок звітного періоду, яка дорівнює вартості валюти на кінець попереднього періоду;
- на дату повернення коштів або на кінець звітного періоду.